محاسبه بيلان منابع آب زيرزميني دشت رامهرمز

محمود تولائي نژاد[۱]، محمد رضا هاتف[۲] و كاظم رنگزن[۳]

۱،۲ و ۳- كارشناسان ارشد منابع آب سازمان آب و برق خوزستان

چكيده

دشت رامهرمز با وسعتي معادل ٤٨٣ كيلومتر مربع بين عرض هاي جغرافيايي ٠٤ و ٣١ تا ٢٣ و ٣١ درجه شمالي و طول هاي جغرافيايي ٢٥ و ٤٩ تا ٤٢ و ٤٩ درجه شرقي قرار دارد و داراي اقليمي نيمه خشك با ميانگين بارندگي ساليانه حدود ٣٤٢/١ ميليمتر، متوسط ميزان تبخير سالانه ١٩٧٩ ميليمتر و متوسط ارتفاع دشت از سطح دريا ١٨٥ متر مي باشد. منطقه مورد مطالعه از سنگ هاي رسوبي دوران ميوسن تا پلئيستوسن تشكيل شده است و از نظر تكتونيكي ناوديسي است كه در حد شمالي اين ناوديس گسل معكوسي وجود دارد و موجب قرار گرفتن سازند گچساران در مجاورت رسوبات عهد حاضر شده است. از نقطه نظر هيدروژئولوژيكي سازندهاي بختياري و رسوبات عهد حاضر حائز اهميت هستند و سازند هاي ديگر يا از نظر هيدروژئولوژيكي نقشي ندارند و يا اينكه تآثير منفي روي كيفيت آب زيرزميني مي گذارند. ضريب قابليت انتقال لايه آبدار بين ٢٥٠ تا ٣٠٠٠ متر مربع در روز متغير است و ميزان متوسط نوسانات ساليانه سطح آب دشت حدود ٠/٤٥ متر مي باشد. در اين بررسي ضمن محاسبه بيلان يكسالة سفره فوقاني، مشخصات هيدروديناميكي (T & S) آبخوان تحت فشار دوم (آرتزين) زيرين كه داراي ذخاير كمي و كيفي مناسبي است مورد بحث قرار مي گيرد.

واژه‌های کلیدی: بيلان، آب زيرزمينى، گچساران- رامهرمز.

مقدمه

دشت رامهرمز به صورت ناوديسي است كه از رسوبات سازند گروه فارس تشكيل شده است. يال شمالي داراي شيبي تند و بالعكس بخش جنوبي آن داراي شيبي ملايم است. در اثر عملكرد گسل معكوس موجود در منطقه، سازند گچساران به صورت عمودي مشاهده مي شود. تآثير سازند هاي موجود در منطقه بلحاظ تغذيه متفاوت مي باشند، بطوري كه، بيشترين تغذيه توسط سازند بختياري كه در حاشيه هاي رودخانه الله قرار گرفته است، صورت مي گيرد. جهت جريان آب زيرزميني از سمت شرق و شمال شرق بسمت جنوب، جنوب غرب و غرب دشت است. هيدروگراف